

פרופסור ראובן לזרוביץ / תיעוד: יהודית זוסמן

נולדתי בעיר בראיקה שברומניה למשפחה שהסבא היה ממשפחת שרייר שמוצאה מאוסטריה. הסבתא ממוצא ספרדי.

אמי הייתה ממשפחת שרייר.

בגיל 5 עברנו לעיר קונסטנצה על חוף הים השחור.

ב-1941, בהיותי בכיתה ב', הוצאתי מהכיתה בשל היותי יהודי עם אחי ואחותי. נלקחנו למחנה בקופדין, שם שהינו כחצי שנה. המקום היה כמחנה צריפים.

אבא נלקח ולא ראינו אותו 3 שנים.

הגנרל הרומני שבסמכותו היינו, פיזר אותנו בכפרים בסביבה והיינו בכפר מרני עד סוף המלחמה, כשהצבא האדום שחרר אותנו. בכפר מרני למדתי והייתי בר מצווה. חזרנו לעיר, גם אבא חזר. התקבלתי לבית ספר תיכון.

הייתי שייך לתנועת "דרור" הבונים.

עם התקבל ההחלטה באוס בכ"ט בנובמבר 1947, גברה האנטישמיות והחלטתי לעלות לארץ.

הורי הסכימו לעלייתי בתנאי שאעלה עם אחי. אחי לא איתי ועליתי לבד.

עלינו דרך בולגריה ובאנו לארץ מבורגס, כ-15,000 עולים בשתי אוניות: פאן יורק ופאן קרסנט. שמן שונה בשיט לעצמאות וקוממיות.

הוקפנו בים האגאי ע"י 8 פריגטות בריטיות והובלנו לפמגוסטה ע"י הפלי"ם. ב-8 באפריל הביאו אותנו לחוף תל אביב ולמחנה עולים ברעננה, ואני בן 15 בלבד. עברתי בעקבות חברים לשומר הצעיר ונשלחנו לקיבוץ ניר-דוד. שם עבדתי חצי יום וחצי יום למדנו. בו-זמנית אברהם יפה התחיל לאמן אותנו וגייס אותנו לצה"ל. המשכנו לעבוד ויצאנו לפעילות מבצעית בטירת צבי. אחר כך הוציאו אותנו וירדנו דרך מעלה העקרבים לכיוון אילת.

כעבור 3 חודשים חזרנו לניר-דוד, שוחררתי מהצבא. הייתי שם כ-3 שנים.

בהוראת יעקב חזן עברנו להשלמה לקיבוץ סער ליד נהריה. לפי בקשת יעקב חזן הוצאתי מהחברה שלי ועברתי סמינר אידאולוגי של השומר הצעיר בגבעת חביבה. בבוקר עבדתי ב"על המשמר" ובספריית הפועלים ואחר הצהריים הקמתי ברמלה ובלוד שני קינים של השומר הצעיר.

כעבור שנה וחצי חזרתי לקיבוץ ורציתי ללמוד ומשלא אישרו לי, עזבתי והגעתי לירושלים ב-1950. ביום למדתי ועברתי את בחינות הבגרות ואחר הצהריים עבדתי במועדון עם מפוני שיח ג'רח. התקבלתי באוניברסיטה העברית לפקולטה לביולוגיה וסיימתי תואר ראשון ושני בירושלים.

התחלתי ללמד בתיכון בנהריה, שם גרתי. נשלחתי לאנגליה ל-3 חודשים ללמוד תוכנית לימודים לחטיבת ביניים ו-3 חודשים לארה"ב לחטיבה העליונה בביולוגיה, הוראת מדעים ושיטות מחקר. הקמנו בארץ מרכזים ליישום התכניות שלמדתי בחו"ל. הייתי חלק מהמזכירות הפדגוגית של משרד החינוך.

ב-1971 נסעתי לארה"ב לטקסס לעשות דוקטורט ביישום תכניות לימודים בביולוגיה שמדגישות לימוד על-ידי חקר. ב-1974 חזרתי מארה"ב לטכניון. הייתי מרצה, מרצה בכיר, פרופסור חבר, פרופסור מהמניין, ראש פקולטה להוראת מדעים וטכנולוגיה.

אני נשוי לפרופסור רחל הרץ-לזרוביץ ויש לנו 3 ילדים.